

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2018

65/2018

Valtiovarainministeriön asetus

luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 10 luvun 4 §:n 9 momentin ja 6 a §:n 6 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014, jäljempänä *laki*) 10 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen (jäljempänä *lisäpääomavaatimus*) lain 10 luvun 6 a §:ssä tarkoitettujen määräämisedellytyksiä koskevien tekijöiden tarkemmasta määrittelystä, päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta sekä lisäpääomavaatimuksen käyttöönottamista koskevaan ilmoitukseen liitettävistä tiedoista.

2 §

Lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevat mittarit

Lain 10 luvun 6 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen perusteiden muutosta rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista johtuvan riskin osatekijöinä arvioidaan seuraavilla mittareilla:

Riskitekijä	Mittari	Määritelmä
Luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa	Kotimaisille kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen osuus luottolaitossektorin kaikista yksityiselle sektorille myönnetyistä lainoista	Luottolaitosten kotimaisille kotitalouksille asunnon ostamista varten myöntämät lainat (asuntolainat) suhteessa luottolaitosten kotimaisille kotitalouksille, yrityksille ja muille yksityisille rahoituslaitoksille myöntämiin pankkiluottoihin ja velkaperimuotoisiin lainoihin

Luottolaitossektorin riski-keskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa	Luottolaitosten saamiset rakennus- ja kiinteistösijoitusalan yrityksiltä suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin	Luottolaitosten lainat toimialoille rakentaminen ja kiinteistöalan toiminta suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin
Luottolaitossektorin riski-keskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa	Luottolaitosten kotimaiset valtiolainasaamiset suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin	Luottolaitosten omistamat kotimaisten julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkakirjalainat suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin pois luettuna erä muut saamiset
Kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa	Kotimaisten luottolaitosten interbank-velkojen osuus luottolaitossektorin kaikista veloista	Kotimaisten luottolaitosten vastaanottamat interbank-talletukset ja velat kansalliselle keskuspankille suhteessa luottolaitossektorin yhteenlaskettuun taseeseen
Luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin	Luottolaitossektorin rahoitusvaje	Luottolaitosten lainat euroalueen kotitalouksille ja yrityksille sekä euroalueen ulkopuoliselle yksityiselle sektorille suhteessa euroalueen kotitalouksien ja yritysten sekä euroalueen ulkopuolisen yksityisen sektorin toimijoiden luottolaitoksiin tekemiin talletuksiin.
Luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin	Ulkomaisten pankkien tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden yhteenlaskettu tase suhteessa bruttokansantuotteeseen	Maassa sijaitsevien ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeiden ja tytäryhtiöiden yhteenlaskettu tase suhteessa nimelliseen bruttokansantuotteeseen
Luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa	Luottolaitossektorin tase suhteessa nimelliseen bruttokansantuotteeseen	Kotimaisten luottolaitosten konsolidoidut saamiset ja maassa toimivien luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien ja tytäryhtiöiden saamiset suhteessa nimelliseen bruttokansantuotteeseen
Luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa	Viiden suurimman luottolaitoksen yhteenlaskettujen taseiden suhde koko luottolaitossektorin yhteenlaskettuun taseeseen	Viiden suurimman luottolaitoksen yhteenlasketut taseet suhteessa koko luottolaitossektorin yhteenlaskettuun taseeseen

Luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille	Kotimaisten luottolaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen suhde kotitalouksien ja yritysten kaikkiin velkoihin	Kotimaisten luottolaitosten kotimaisille kotitalouksille, kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille, yrityksille ja asuntoyhteisöille myöntämien lainojen osuus edellä mainittujen sektorien kaikista konsolidoiduista lainoista
Luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus	Kotitaloussektorin velkojen suhde kotitalouksien käytävissä oleviin tuloihin	Kotitalouksien ja kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen lainat suhteessa näiden sektoreiden käytävissä olevaan bruttotuloon oikaisuna eläkeoikeuksien muutoksella
Luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus	Yritysten velkaantuneisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen	Kotimaisten yritysten konsolidoidut lainavelat ja liikkeeseen lasketut velkakirjalainat suhteessa nimelliseen bruttokansantuotteeseen

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen mittareiden tulee perustua Euroopan keskuspankin, Euroopan järjestelmäriskikomitean, Eurostatin tai muiden vastaavien kansainvälisten organisaatioiden keräämiin EU-maiden tai euromaiden välillä vertailukelpoisin ja yhdenmukaisesti laskettuihin lukuihin tai tilastoihin. Jos 1 momentissa mainittua mittaria koskevia kattavia ja vertailukelpoisia tietoja ei ole saatavilla, Finanssivalvonta voi käyttää muuta saatavilla olevaa riittävän vertailukelpoista tietoa tarvittavan mittarin laskemiseksi.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä ottaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista johtuvan riskin osatekijöiden arvioinnissa huomioon muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja mittareita jotka on määritettävä 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä vastaavasti.

Finanssivalvonnan on verkkosivuillaan pidettävä saatavilla tieto siitä, miten tässä pykälässä tarkoitettut mittarit ja niitä koskevat muut tiedot on tarkemmin määriteltä.

3 §

Lisäpääomavaatimuksen tason asettaminen

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa enintään 3 prosentin suuruisena, jos 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmäriskin osatekijöitä kuvaavien mittareiden ja järjestelmäriskin suuruutta koskevan kokonaisarvioinnin perusteella Finanssivalvonta voi arvioida, että suomalaisiin luottolaitoksiin kohdistuva lain 10 luvun 6 a §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu rakenteellinen järjestelmäriski on suurempi kuin keskimäärin muiden EU-maiden tai muiden euroalueen maiden luottolaitoksiin kohdistuva vastaavalla tavalla arvioitu järjestelmäriski taikka jos vähintään kolmen Suomea kuvaavan mittarin perusteella järjestelmäriski on pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa yli 3 ja enintään 5 prosentin suuruisena, jos 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmäriskin osatekijöitä kuvaavien mittareiden ja järjes-

telmäriskin suuruutta koskevan kokonaisarvioinnin perusteella Finanssivalvonta voi arvioida, että suomalaisiin luottolaitoksiin kohdistuva lain 10 luvun 6 a §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu rakenteellinen järjestelmäriski on selvästi suurempi kuin keskimäärin muiden EU-maiden tai muiden euroalueen maiden luottolaitoksiin kohdistuva vastaavalla tavalla arvioitu järjestelmäriski taikka jos vähintään kolmen Suomea kuvaavan mittarin perusteella järjestelmäriski on selvästi pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi.

4 §

Lisöpääomavaatimusta koskevan päätöksen julkistaminen

Finanssivalvonnan on tehtyään päätöksen lisöpääomavaatimuksen asettamisesta, muuttamisesta tai ennallaan pitämisestä julkistettava siitä seuraavat tiedot:

- 1) lisöpääomavaatimuksen määrä sekä sen mahdollinen muutos voimassa olevasta vaatimuksesta;
- 2) lisöpääomavaatimuksen voimaantuloaika sekä, jos päätös tulee voimaan aikaisemmin kuin 12 kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, perusteet voimaantulon aikaistamiselle;
- 3) edellä 2 §:ssä tarkoitettujen päätöksen perusteena käytettävät tekijät sekä niitä kuvaavien mittareiden arvo, muu suure tai määritelmä;
- 4) Euroopan järjestelmäriskikomitean julkiset suositukset, ohjeet tai varoitukset, jotka on otettu huomioon päätöstä tehdessä sekä, siltä osin kuin niitä ei ole otettu huomioon, perusteet huomiotta jättämiselle;
- 5) perustelut, miksi muut Finanssivalvonnan käytettävissä olevat makrovakauden valvontaan tarkoitettujen välineiden tai toimenpiteiden eivät ole riittäviä tai soveltuvia rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettavan lisöpääomavaatimuksen avulla rajoitettavien riskien ehkäisemiseksi.

Finanssivalvonnan on julkistettava lisöpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä 1 momentissa mainitut tiedot verkkosivuillaan viimeistään päätöstä seuraavana päivänä.

5 §

Tiedonantovelvollisuus

Finanssivalvonnan on viipymättä saatettava 3 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

6 §

Lisöpääomavaatimusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnasta annetun lain 65 d §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten on sisällettävä edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ohella vähintään seuraavat tiedot:

- 1) rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavat riskit;
- 2) perustelut, miksi 1 kohdassa tarkoitettujen riskien laajuus voi aiheuttaa rahoitusjärjestelmän vakaudelle uhan;
- 3) perustelut, miksi lisöpääomavaatimuksen asettamisen arvioidaan olevan välttämätön, tehokas ja oikeasuhtainen toimenpide;
- 4) arvio lisöpääomavaatimuksen asettamisesta seuraavista myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista EU:n sisämarkkinoiden toiminnalle.

65/2018

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 17 päivänä tammikuuta 2018.

Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 2018

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

Neuvotteleva virkamies Miki Kuusinen